

BESZÁMOLÓ
A STATISZTIKAI TUDOMÁNYOS ALBIZOTTSÁG
2012 JANUÁR – 2014 DECEMBERRE KÖZTI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Az MTA újjáalakult Statisztikai és Jövőkutatási Tudományos Bizottsága (SJTB) 2014 november 25-én tartott ülésén határozatot hozott, mely szerint a Bizottság továbbra is igényt tart albizottságok, egyebek közt a Statisztikai Tudományos Albizottság (STAB) munkájára. Az említett ülésen az is rögzítésre került, hogy a már harmadik éve működő albizottság maga választhatja meg tisztségviselőit, egyedüli korlátnak tekintve azt, hogy az elnöknek a köztestületi tagok közül kell kikerülnie. Ezen előzmények után az SJTB összehívta a STAB újjáalakuló ülését, amelyen a STAB megtárgyalja a vezetőségnek a tárgyidőszakról készített beszámolóját, és megválasztja az új tisztségviselőket.

Jelen beszámoló az elmúlt három éves időszak tevékenységét foglalja össze, és így ez időszak értékelésének alapjául szolgál.

I. Szervezeti kérdések (megalakulás, tagság, vezetőség, ügyrend, 3 éves munkaterv, kapcsolatok, honlap)

A STAB az első évben kialakította saját működését, ami nem volt egyszerű feladat, hiszen lényegében előzmények nélküli szervezetről volt szó. Még 2012 elején deklarálta a megalakulást, megerősítette a STAB SJTB által választott elnökét. Vezetőségi tagokat delegált a korábban a SJTB által életre hívott két munkabizottságba, megbeszélte és előkészítette a STAB munkarendjét, kiemelten kezelve az albizottsági tagság és a tagsággal való kommunikáció kérdéseit és előkészítette a hároméves munkatervet. Az év közepén megválasztotta a saját vezetőségét (alelnök, titkár, összekötő titkár), megszavazta az új tagjelöltek felvételét, és rögzítette az év hátralévő részének feladatait. Az őszi ülésen megvitatta és elfogadta a saját ügyrendjét, valamint a hároméves munkatervet, megbeszélte a novemberi SJTB konferencia fő irányait, és előkészítette közgyűlési képviselő szavazást. (Az Ügyrend és a Hároméves munkaterv a honlapon olvasható. A honlap címe az oldal alján található.) A STAB saját tagságát illetően úgy határozott, hogy annak feltételül nem írja elő az MTA köztestületi tagságot, csupán azt, hogy a tag tevékenysége járuljon hozzá a statisztika tudományhoz, fogadja el a tagsággal járó kötelezettségeket, és a STAB tagjai szavazással fogadják be a testületbe. Gyakorlatilag ez úgy történt, hogy a mindenkori tagok ajánlására évi két alkalommal vettünk fel szavazással új tagokat. Így a STAB-nak jelenleg 56 regisztrált tagja van. (A vezetők és a tagok listáját a honlapon tekintheti meg.)

A szervezeti kérdésekhez tartozik még az, hogy a STAB már megalakulásakor deklarálta, hogy a statisztika valamennyi hivatalos- és társadalmi szerveivel szoros munkakapcsolatra törekszik, és keresi ezekkel az együttműködés lehetőségeit. Ugyancsak döntés született arról, hogy a STAB saját honlapot üzemeltet, ami azóta elkészült, és reményeink szerint egyre hatékonyabban szolgálja az Albizottság munkáját és tevékenységének népszerűsítését. A honlap elérhetősége: http://www.ksh.hu/mta_stab

II. Tevékenység

A STAB szakmai tevékenységének kereteit az első évben közös gondolkodás útján határoztuk meg. Eszerint évi 3 rendes ülést (általános ülést) terveztünk, amelyek mindegyikén egy-egy, a tagság egészét, vagy nagy részét érdeklő statisztikai kérdést vetünk fel és vitatunk meg, emellett ezeken az általános üléseken rendszeresen igyekszünk bemutatni a statisztika különféle arcait, megjelenését a különböző tudományterületeken. Az általános ülések mellett speciális, többnyire csak szűkebb szakmai közösségek érdeklődésére számot tartó rendezvényeket is terveztünk, amelyeket nem, vagy nem szükségképp a STAB rendez, de amelyeken a STAB tagságának részvételére is számítanak a rendezők. Terveztük emellett azt is, hogy az MTA által minden év őszén megrendezendő *Magyar Tudomány Ünnepe* sorozaton az SJTB által szervezett szekciókon aktívan részt veszünk.

A ténylegesen elvégzett tevékenységünk a következő volt

1. Az általános üléseken tárgyalt témák: a statisztika jogi szabályozása, adatvédelem, a statisztika informatikai háttere különös tekintettel a hivatalos statisztikára és a statisztika oktatás informatikai ellátottságára, a statisztika nyelve: témaindító vita, a statisztikai jártasság és kultúra kérdései, a tudománymetria alapjai és tudományos előremenet kérdései a statisztikában, a big data jelenség, statisztikai standardok, a statisztika nyelve projekt munkaközi beszámolójának értékelése.
2. A statisztika megjelenése a különböző tudományágakban és szakterületeken: közgazdaságtudomány, műszaki tudományok, gyógyszerkutatások, szociológia és egyéb társadalomtudományok, pszichológia.
3. Speciális rendezvények:
  - A Pécsi Tudományegyetem szervezésében: A bayesi statisztika egyes kérdései, az okság statisztikai kezelése (belső szeminárium),
  - A Szegedi Tudományegyetem szervezésében: Pénzügyi statisztika és statisztikai kultúra (nemzetközi konferencia),
  - Az ELTE Társadalomtudományi Kar 10 éves ünnepe kapcsán: Társadalomtudományi modellezés – a strukturális modellezés kérdései,
  - Az ELTE Pszichológiai Intézetének szervezésében: Cutpoint analysis (előadás és vita),
  - A STAB és a KSH szervezésében: Az infláció fogalma és mérése (előadás és vita).
4. Megjelenésünk az MTA *Magyar Tudomány Ünnepe* c. rendezvénysorozatán az SJTB szervezésében (az előadók részen az STAB tagjai voltak)
  - 2012-ben: Néhány szó az adatbányászatról (Rudas T.), A statisztika kihívásai egy gyakorló statisztikus szemével (Laczka É.), Meta-analízis, meta-tudomány (Gulácsi L.).
  - 2013-ban: Fejezetek a magyar statisztika történetéből (Lencsés Á.), Theiss Ede élete és munkássága (Hunyadi L.), Egy idegenbe szakadt nagy magyar statisztikus, Leslie Kish (Marton Á.), Párniczky Gábor a Professzor, a Tudós, a Szakember (Kerékgyártó Gyné).

- 2014-ben: Big Data, bevezető, áttekintő előadás (Mag K.), Big Data, adatbányászat, statisztika: terminológia, adatstruktúra, módszertan (Hajdu O.), Mire jó a közgazdaságtan, ha van Big Data? (Koren M.), Csoportjellemzők szövegbányászati feltárása és vizualizációja (Kruzslicz F., Kovács B., Hornyák M.).
5. Egyéb szakmai tevékenység: kezdeményezés a statisztikai törvény véleményezésére, tájékoztató konferenciákról, nagydoktori cselekményekről, az SJTB ülésekről és a KSH könyvtár új kiadványáról.

III. A jövőről

Bár ez a beszámoló a múlt ciklusról szól, befejezésül kell néhány szót szólnunk azokról a kérdésekről, amelyek nyitva maradtak, amelyekkel szerettünk volna foglalkozni, és amelyeket fontosnak is tartunk, ám idő, kellő erő híján nem kerültek napirendre. Természetesen a jövő alakítása az új vezetőség feladata, amibe semmilyen formában nem kívánunk beleszólni, mindazonáltal célszerűnek látjuk összefoglalni ezeket a nyitott kérdéseket:

1. Adminisztratív kérdések: az Ügyrend hiányzó pontjai (pl. a STAB vezetőségének választása) és karbantartása, a tagság kérdései (jó-e a jelenlegi felvételi rend, hogyan kezeljük a rendszeresen hiányzó tagokat, hogyan tudjuk jobban aktivizálni a tagságot ? stb.)
2. Tervezett, de nem tárgyalt témák: a statisztika oktatása, nemzetközi statisztikai szervezetek bemutatása, a módszertan és a gyakorlat viszonya a statisztikában stb.
3. A statisztika megjelenése a különböző tudományterületeken: matematika, meteorológia, hivatalos statisztika, ökonometria, biometria stb.
4. Áthúzódó ügyek kezelése: A statisztika nyelve c. projekt folytatása, a készülő Statisztikai Törvény véleményezése.
5. A kapcsolatok további ápolása és fejlesztése más hivatalos és társadalmi statisztikai szervezetekkel.

Az új vezetésnek javasoljuk ezen kérdések alapos megfontolását.

Kérem a STAB tagságát, hogy tanulmányozza át, majd vitassa meg a fenti dokumentumot, és amennyiben elfogadja azt, vegye tudomásul, hogy a vezetőség mandátuma lejárt. Ezt követően kerülhet sor az új vezetőség megválasztására.

A vezetőség nevében köszönöm minden tagtársunk munkáját és támogatását a most lezárult ciklusban.

Budapest, 2014. december

Hunyadi László, a STAB leköszönő elnöke